

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalın!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 17 Kânunsani , 1929

Sayı: 112

Kitabiyat :

Halkbilgisi Mecmuası

H. B. D.nşeriyatından : Derneğin organı — Ankara 1928, S : 190

Geçen yıl Ankarada kurulan halkbilgisi derneği bu ay başında mecmuasını neşretti. Mecmua, hakikatta, büyük bir kitap halindedir. Baş tarafta görülen müsahabesi mecmuanın yürümek istediği yolu çiziyor. Buradan anladığımıza göre, H. B. D. ve mecmuası sistemli ve programlı bir faaliyet üzerinde çalışacaktır. Memlekette avrupai bir mesai planı ile çalışacak olan dernek mecmuasının zengin münderecatı hakkında karilere bir fikir vermek istiyoruz.

* *

Mecmuanın yazıları dört çerçeve içindedir. İlk çerçeve tetkiklerden ibarettir, Bazılarını tercümeler teşkil ediyor. H.B.D. irşat encümeni azalarından Sait Nazif ve Hüseyin Avni Beyle-
rin iki fransız halkbilgicinden yaptıkları nakiller hususî ehemiyeti haizdir. İçtimaiyatçımız Ziya Gökalpın bir tetkiki de mühim. Derneğin muhabir azalarından Mahmut Ragip ve Mehmet Şakir beylerin musikiye ve dilimize dair yoklamalarının ehemiyetleri dikkata şayandır. H. B. D. umumî merkez idare hey'eti azasından Hasan Fehmi beyin (Ahiler)e ait yazısı yeni keşifleri ihtiva ediyor. Mehmet Halit ve Sadettin Nüzhet beyle-
rin edebî halkbilgisine ait makaleleri ise esasen bu sahade çalışmakta olan iki edebiyat mü-

verrihimizin kaleminden çıkmıştır.

* *

İkinci çerçeve maddelerden ve vesikalardan teşekkül etmektedir. Ali Haydar B. in itikatlara, Cavit B. in düğünlere taallük eden tetkikleri, Niğdede toplanmış kelimeler, Bayburtta cemedilmiş maniler, halkbilgimizin kıymetli malzemeleridir. Ahmet Kütsü B. yin Pariste iken millî kütüphaneden topladığı Köroğlu ve Cezayir şiirleri citten nevinde orijinaldır. Kütsü B. bizi yeni bir (Köroğlu) ndan haberdar ediyor. Eedip B. in neşrettiği Turna türkülleri halk şirinin ince hislerini arz etmektedir.

* *

Üçüncü çerçeve halkbilgisinin terbiye ile münasebetlerini araştırmaktadır. Derneğin irşat encümeninin reisi terbiye doktoru Halil Fikret B. ictimai terbiye için, dernek kâtibi umumisi Ziyaettin Fahri B. millî birlik ve İsmail Hüsrev B. de iktisadî hayatın tanzimi için Halkbilgisinin lüzumunu müdafaa ediyorlar. Bu kısmın sonunda bediî hayatımız için halk türkülerinin yapacağı tesir anlatılmaktadır.

* *

Son kısım halkbilgisi kitaplarıyla haberlere hasredilmiş. Organı bulunduğu H. B. D. nin de bir yıllık faaliyetlerini burada

görüyoruz. Hey'eti umumiyesi ile mecmua sistemli bir Folklor faaliyetini gösteriyor. Her nevi yazılar hep bir mihver etrafında dönmektedir. Bir taraftan ilim ve tetkik mecmuası olmakla beraber diğer taraftan hayatî ve terbiyevî heyecan ile meşbu bir sıcaklık bütün sayfalarda kariin gözlerini ve dımağını ısıtmaktadır. Mecmua dernek umumî merkezi idare hey'etî tarafından hazırlanmış ve İstanbul H. B. D. mümessilligince neşrolunmuştur. Memleketin muhtelif noktalarında çalışan millî harsçıların maşerî, bir tarzde eserlerini ortaya koymaları, böylece halkbilgisi derneğinin dağınik çalışmalarını bir noktada ilmî usul altında toplamakta kısmen muvaffak olması takdire şayandır.

Halkbilgisi mecmuasının en uhlu ve manidar tarafını Daldaloğlu» isminde ki halk şairinin iki mısraında buluyoruz:

*Ferman padişahım, dağlar bizimdir
Kaypak Osmanlılar size amanın !*

Bütün bir tarih olan bu iki mısraı taşıyan mecmuayı karilerimize ehemmiyetle tavsiye ederken Derneğin İstanbulda çalışan faal mümessilligini de tebrik ederiz.

Z. FAHRİ